

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 05. decembar 2024.godine

RTS- Nastavak digitalizacije zdravstva - elektronsko bolovanje, doznake direktno do poslodavca

RTS- Troje donora za nekoliko dana omogućilo 15 transplantacija organa

RTV- Vukov: Novi lek za astmu mogao bi da promeni živote miliona obolelih u svetu

DNEVNIK- MUŠKARAC NOŽEM NASRNUO NA MEDICINSKU SESTRU Spasili je policajci koji su se tu zatekli sa pacijentom iz zatvora

POLITIKA- Promena na čelu Doma zdravlja Smederevska Palanka

DZ VOŽDOVAC- OTVORENA VRATA HPV IMUNIZACIJE

Nastavak digitalizacije zdravstva - elektronsko bolovanje, doznake direktno do poslodavca

Odlazak u apoteku jednostavniji je bez papirnih recepata. Da li će uskoro i silni papiri koji potvrđuju da smo na bolovanju postati prošlost? Da li nastavak digitalizacije u zdravstvu znači manje čekanja u redovima u ambulantima?

Kolika je vrednost elektronskih lekarskih recepata shvatili smo za vreme korone. Oni koji imaju hronične bolesti znaju koliko im znači to što ne moraju svakog meseca kod lekara, po recept za redovu terapiju.

Marijana Mandić Ristić, doktorka iz Doma zdravlja Vračar, rekla je u Beogradskoj hronici da je uvođenje elektronskog recepta unapredilo rad lekara i smanjilo gužve.

"Mi trenutno našu terapiju izdajemo na šest meseci i to je olakšano, mnogo je smanjilo gužve u domovima zdravlja. Ono što mi moramo da izdajemo na mesečnom nivou su neki lekovi sa D-liste. To je nešto što nam je trenutno ostalo kao mala poteškoća, kao i određeni lekovi za pacijente koji su na dozama održavanja narkotika", rekla je doktorka Mandić Ristić.

Nikola Radoman iz Ministarstva zdravlja navodi da se radi na kontinuiranom unapređenju elektronskih recepata.

U planu je, kaže, da se i lekarima specijalistima omogući propisivanje terapije elektronski i na taj način spreči šetanje pacijenta od specijaliste do doma zdravlja.

"Takođe, želimo da unapredimo sistem elektronskih recepata u vidu mogućnosti da pružimo lekaru informacije o interakcijama leka. Na taj način želimo da u realnom vremenu unapredimo kvalitet

informacija lekaru da ima pravu informaciju u pogledu bezbednosti samog pacijenta", rekao je Radoman, gostujući u Beogradskoj hronici.

Elektronsko bolovanje

Što se tiče bolovanja, svaki poslodavac moći će da dobije doznake radnika elektronskim putem.

"Poslodavac će dobiti samo informaciju da je lice zaposleno na bolovanju i informaciju kada je završilo bolovanje. I to je ono što u skladu sa zakonom treba da dobije poslodavac. Znači, prema zakonu poslodavac ne treba da ima dijagnozu", rekao je Radoman.

Prema njegovim rečima, celokupni poslovni proces je na neki način digitalizovan.

"Od samog odlaska, fizički prijave da ste vi u lošem stanju, kreira se potvrda o privremenoj sprečenosti za rad koja se elektronskim putem dostavlja do poslodavca, pacijent ne mora da se šeta dalje. Takođe, na osnovu perioda bolovanja koja je definisana, ukoliko za to postoji kontrola, pacijent će doći, ukoliko ne, sistem sam generiše doznake i šalje ih poslodavcu", objasnio je Radoman.

Elektronsko bolovanje će, kaže, objediniti informacione sisteme kojima pristupaju lekari, poslodavci i Republički fond za zdravstveno osiguranje.

Umrežavanje kartona

Postoji i ideja da se elektronski kartoni umreže, odnosno da lekari iz jedne ustanove mogu da vide karton pacijenta koji se leči u drugoj ustanovi.

Jelena Bojović, programska direktorka NALED-a, kaže da Ministarstvo zdravlja potpuno ide u tom pravcu i dodaje da su dobili prezentaciju kako će taj elektronski zdravstveni karton izgledati u budućnosti.

"Mi kao građani, kada odlazimo kod lekara, kod izabranog lekara, on naravno vodi vaš zdravstveni karton, ali vas onda upućuje kod lekara specijaliste. Ti ljudi nemaju uvid u vaš osnovni zdravstveni karton. Često nosite te papire od jednog lekara do drugog, zbog toga što je nedostajao jedan centralni sistem u kojem će se nalaziti svi podaci, sve informacije o vama kao pacijentu i koji će biti dostupni onom lekaru koji vas leči", navela je Bojovićeva.

Gosti Beogradske hronike kažu da će ove novine olakšati život i lekarima i pacijentima.

Troje donora za nekoliko dana omogućilo 15 transplantacija organa

U poslednjih nekoliko dana u Srbiji je urađeno 15 transplantacija organa, zahvaljujući donorima kojih je bilo troje.

Nacionalna koordinatorka za transplantaciju organa dr Aleksandra Plečaš kaže da je do dobra vest ali i da uvek može bolje.

„Urađene su transplantacije solidnih organa, bubrezi, jetra i srce, urađene su transplantacije rožnjača, tako da je 15 pacijenata dobilo šansu za novi život, ili je popravilo kvalitet života. Ipak, moram da istaknem da smo imali i šansu za više, ali na žalost u tom periodu kod dva potencijalna donora nismo dobili saglasnost porodice za transplantaciju“, rekla je dr Plečaš.

Tih 15 intervencija urađeno je Institutu Dedinje i Kliničkim centrima u Beogradu i Novom Sadu.

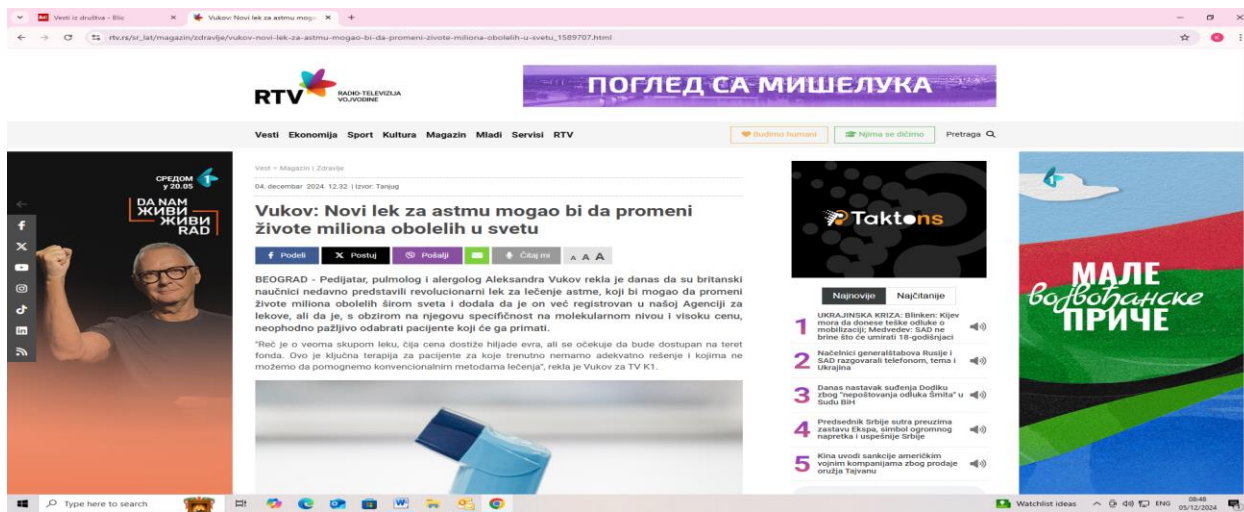
Inače, u ovoj godini bilo je ukupno devet donora, što je omogućilo transplantaciju 30 solidnih organa i 14 rožnjača.

Doktorica Plečaš ističe da porodice potencijalnih donora, uglavnom odgovaraju da o saglasnosti za doniranje organa sa preminulim nisu razgovarali, i da je to jedan od razloga zbog kojih transplantacija izostane. To uzrokuje, između ostalog, nizak je procenat saglasnosti.

Dodaje da bi, kako bi bio veći broj donora, podizanje svesti o darivanju organa bilo od velike pomoći.

Oko 20 puta je veća mogućnost da će nekome biti potreban organ za izlječenje, nego što će biti u situaciji da bude donor.

Na listi čekanja za neki od organa je oko 2.000 ljudi, čeka se usvajanje izmenjenog zakona o transplantaciji. Stručnjaci se nadaju da će bolji medicinski kontekst biti povoljniji kada je reč o transplantaciji organa.

Vukov: Novi lek za astmu mogao bi da promeni živote miliona obolelih u svetu

BEOGRAD - Pedijatar, pulmolog i alergolog Aleksandra Vukov rekla je danas da su britanski naučnici nedavno predstavili revolucionarni lek za lečenje astme, koji bi mogao da promeni živote miliona obolelih širom sveta i dodala da je on već registrovan u našoj Agenciji za lekove, ali da je, s obzirom na njegovu specifičnost na molekularnom nivou i visoku cenu, neophodno pažljivo odabrati pacijente koji će ga primati.

"Reč je o veoma skupom leku, čija cena dostiže hiljade evra, ali se očekuje da bude dostupan na teret fonda. Ovo je ključna terapija za pacijente za koje trenutno nemamo adekvatno rešenje i kojima ne možemo da pomognemo konvencionalnim metodama lečenja", rekla je Vukov za TV K1.

Ona je objasnila da lek deluje na imuni sistem, konkretno na bela krvna zrnca koja su ključna za razvoj zapaljenja kod astme.

"Astma je hronična zapaljenska bolest, a ćelije koje najviše doprinose tom zapaljenju su eozinofili. Ovdje govorimo o leku iz grupe monoklonskih antitela, čija je glavna karakteristika specifično i ciljano delovanje. Ova antitela deluju na molekul interleukin 5, koji se vezuje za eozinofile i bazofile, ćelije odgovorne za izazivanje upale. Takođe, pokreću NK ćelije (ćelije ubice), koje uništavaju eozinofile. Na taj način, lek direktno smanjuje broj eozinofila, koji su ključni u održavanju zapaljenja kod astme", rekla je ona.

Ona je dodala da je terapija ovim lekom namenjena pacijentima koji ne reaguju adekvatno na standardnu terapiju kortikosteroidima i inhalatorima, koji su osnovni vid lečenja astme.

"Međutim, kod pacijenata sa čestim pogoršanjima, gde standardna terapija ne daje željene rezultate, lekari mogu uključiti monoklonska antitela, kao deo personalizovanog pristupa lečenju", navela je ona.

Vukov je istakla da odluka o primeni ove terapije donosi se na osnovu medicinske procene i težine bolesti, pružajući pacijentima novu šansu za efikasno upravljanje simptomima astme.

U Srbiji od astme boluje desetak posto stanovništva, a doktorka objašnjava da obolevanju doprinosi način i tempo života, zagađen vazduhi alergije koje su bolest 21. veka.

Ona je dodala da je strah veoma prisutan kod osoba koje se suočavaju sa ovim problemima.

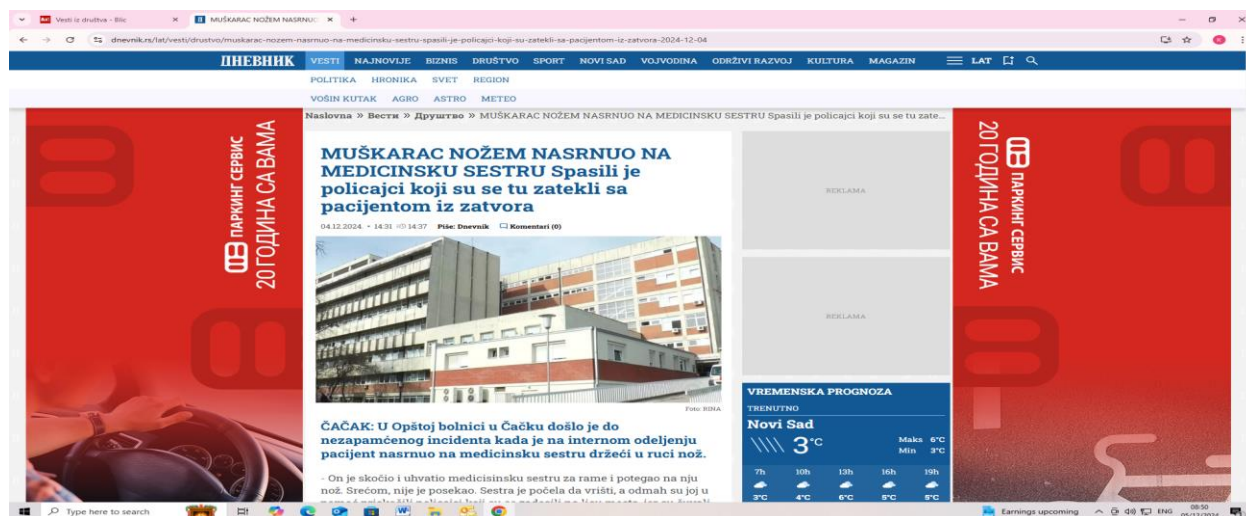
"Svesni su ozbiljnosti situacije, jer je poznato da alergije na hranu ili ekcemi često mogu biti uvod u ozbiljnije simptome. Tegobe često započinju u nosu, a potom se spuštaju na pluća. Roditelji čija deca imaju ovakve probleme obično su vrlo svesni važnosti pravovremenog lečenja i rešavanja tih stanja. Isto važi i za odrasle koji se suočavaju sa respiratornim teškoćama", objašnjava ona.

Vukov je rekla da genetika igra ključnu ulogu u razvoju astme.

"Ako oba roditelja imaju alergiju ili astmu, verovatnoća da će i dete razviti astmu iznosi čak 75 odsto. Čak i ako roditelji nemaju alergiju, statistike pokazuju da svako četvrto dete može razviti neku vrstu alergije. Drugi važan faktor su bronhoopstrukcije kod deteta. Posebno je značajno da li je dete tokom ovih epizoda zahtevalo injekcije ili hospitalizaciju. Ovi parametri nam ukazuju na ozbiljnost problema i mogućnost da se treća bronhoopstrukcija proglaši astmom", navela je ona.

Da bi se postavila dijagnoza astme, Vukov je rekla da je neophodno ispitati prisustvo alergija.

"Alergijska astma zahteva specifičan pristup i lečenje lekovima. Astma je noćni kašalj, posle ponoći, kašalj koji se ponavlja. Za to se koriste bronho dilatatori. I to su sve simptomi da se deca upute kod pulmologa i alergologa, kako bi se utvrdilo da li dete ima alergiju i kako da se leči", dodala je ona.

MUŠKARAC NOŽEM NASRNUO NA MEDICINSKU SESTRU Spasili je policajci koji su se tu zatekli sa pacijentom iz zatvora

ČAČAK: U Opštoj bolnici u Čačku došlo je do nezapamćenog incidenta kada je na internom odeljenju pacijent nasrnio na medicinsku sestru držeći u ruci nož.

- On je skočio i uhvatio medicinsku sestru za rame i potegao na nju nož. Srećom, nije je posekao. Sestra je počela da vrišti, a odmah su joj u pomoć priskočili policajci koji su se zadesili na licu mesta, jer su čuvali pacijenta iz zatvora, kaže za RINU izvor upoznat sa slučajem.

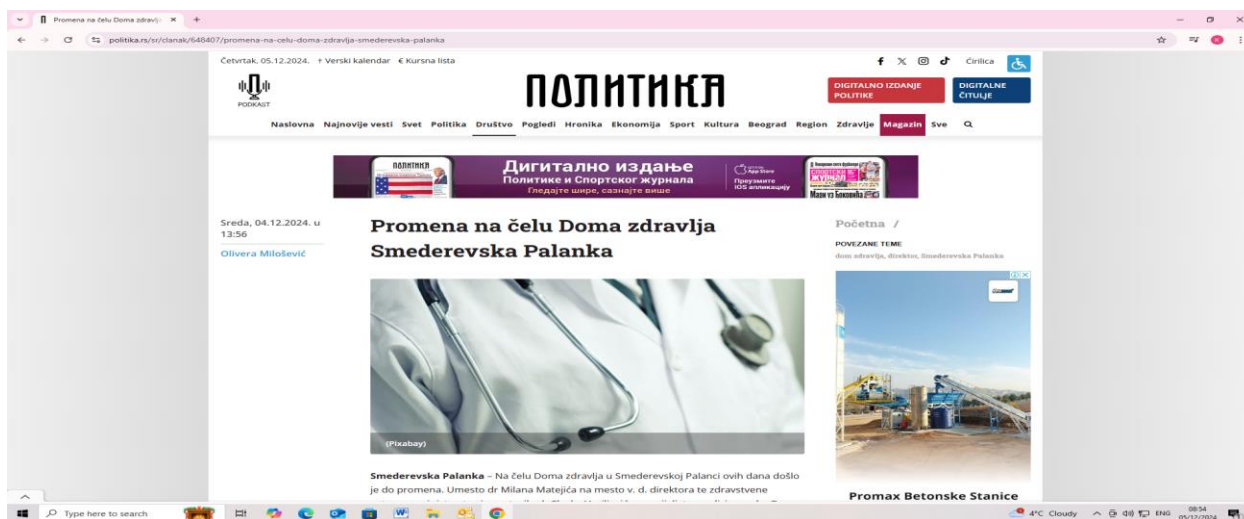
Nasilnik je savladan i uhapšen. Biće procesuiran prema novom zakonu kojim su propisane kazne za napad na lice zaposleno u zdravstvenoj ustanovi.

- Napadač je kako smo čuli nelečeni alkoholičar. On je izrazio kajanje zbog svog postupka, rekavši da ima problem sa alkoholom i dijabetesom, dodaje naš sagovornik.

U Opštoj bolnici potvrdili su da je došlo do ovog incidenta, i apeluju na sve građane da budu strpljivi i da se u bolničkim prostorijama ponašaju u skladu sa zakonima i pravilima.

ПОЛИТИКА

Promena na čelu Doma zdravlja Smederevska Palanka

Smederevska Palanka – Na čelu Doma zdravlja u Smederevskoj Palanci ovih dana došlo je do promena. Umesto dr Milana Matejića na mesto v. d. direktora te zdravstvene ustanove ministarstvo je postavilo dr Slavka Vasiljevića, specijalistu medicine rada. Ova promena usledila je nakon incidenta polovinom novembra u kome je učestvovao radnik Doma zdravlja. Policija je u saradnji sa OJT Smederevska Palanka uhapsila S. M. (33) zbog sumnje da je, pod dejstvom alkohola, ispred službe hitne pomoći vozilom udario u parkirani automobil pedesetpetogodišnjeg muškarca, kome je potom zadao više udaraca rukama i nogama i šutirao njegovo vozilo, kako je saopštila PU Smederevo.

Odmah nakon incidenta predsednik opštine Smederevska Palanka Nikola Vučen osudio je svaki vid nasilja i izvinio se sugrađanima i porodici povređenog, pozvavši tada aktuelnog direktora Doma zdravlja da iz moralnih razloga podnese ostavku.

„Ovakvi događaji ne smeju da se ponove više nikada u našoj pristojnoj Smederevskoj Palanci. Zaposleni u Domu zdravlja imaju obavezu i odgovornost da brinu o svakom građaninu i da im stoje na raspolaganju za svaki vid pomoći i zdravstvene zaštite, a juče se dogodilo, upravo, suprotno”, izjavio je Vučen tada.

Kako je v. d. direktora Milanu Matejiću istekao i mandat, a on nije podneo ostavku, 20. novembra Skupština opštine Smederevska Palanka uputila je predlog Ministarstvu zdravlja za njegovo razrešenje i postavljenje Vasiljevića za novog vršioca dužnosti, nakon čega je ministar doneo takvo rešenje.

Dr Slavko Vasiljević je dugogodišnji lekar u dispanzeru Medicine rada Doma zdravlja. Više od deset godina obavljao je funkciju načelnika tog dispanzera, a bio je i načelnik Službe za zdravstvenu zaštitu odraslog stanovništva. Medicinski fakultet i specijalizaciju završio je u Beogradu, a u palanačkom Domu zdravlja zaposlen je od 1992. godine.

Дом здравља Вождовац

ОТВОРЕНА ВРАТА ХПВ ИМУНИЗАЦИЈЕ

09.12.-15.12.2024 ГОДИНЕ

**ВАКЦИНОМ СЕ МОЖЕМО ЗАШТИТИТИ ОД
ХУМАНОГ ПАПИЛОМА ВИРУСА**

**ВАКЦИНА ЈЕ БЕЗБЕДНА И ЕФИКАСНА
ШТИТИ ОД РАКА ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ И МНОГИХ
ДРУГИХ КАРЦИНОМА**

**ВАКЦИНА ЈЕ ВАЖНА ЗА СВЕ
ДЕВОЈЧИЦЕ И ДЕЧАКЕ ОД 9 ДО 19 ГОДИНА**

**ВАКЦИНА ЈЕ ИНВЕСТИЦИЈА У ЗДРАВЉЕ
ЗА ТЕБЕ И БУДУЋЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ**

ЗАШТИТИ СЕ, ВАКЦИНИШИ СЕ!

**РАДНИМ ДАНИМА ОД 07:00-20:00 У СВИМ
ПЕДИЈАТРИЈСКИМ АМБУЛАНТАМА ДОМА
ЗДРАВЉА ВОЖДОВАЦ**

**СУБОТА
08:00-18:00**

УСТАНИЧКА 16

БРАЋЕ ЈЕРКОВИЋ

НЕДЕЉА

**08:00-18:00
УСТАНИЧКА 16**

09:00-14:00

РИПАЊ